

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 63. Breda a Marchione Spinola capta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

Sæc. XVII. quod Valtelina solis Catholicis relicta,
A. C. 1625. Calvinistæ inde recederent.

§. LXIII.

Breda a Marchione Spinola capta.

*Siege de
Breda Her-
man. Hug.
pag. 160.
Gramond.
Hist. Gall.
lib. 14.
Lotich. ver.
Germ. l. 14.
cap. 5.*

Jamjam obsidio Bredanæ urbis quar-
tum Menssem tenuit, cum Spinola
immisso in urbem tubicine deditioem
fieri postulasset; compertum enim ha-
bebat, quod præsiariis nil nisi panis
falque suppeteret: nihilominus Urbis
Gubernator Justinus Nassovius Gallici,
Anglique subsidii fiducia tumidus re-
gessit, nimis præmaturum esse hoc pe-
titum, expectandum potius Menssem
Junium anni sequentis. Opportune an-
tem Spinola Henrici Arausionensis Prin-
cipis literas interceperat, in quibus hic
Justino significabat: „quod sibi sat com-
pertum haberet, obsessis annonam
„sensim deficere, quocirca mature cum
„hoste pacisci studeret, ne intempti-
„va urbem tuendi pertinacia occasio-
„nem, tempusque perderet, & tan-
„dem deditioem sibi & Ordinibus Fæ-
„deratis ignominiosam facere cogere-
„tur: acceptis igitur hisce literis media
„nocte tot ignes in alta turri accede-
„ret, quot diebus adhuc annona pro-
„visus esset.„ Has literas Spinola per
eundem nuntium, qui auro corruptus,
eas

easdem Marchioni detulerat, ad Bre- Sæc. XVII.
danos deferri curabat, hi vero concu- A.C. 1625.
bia nocte, undecim accenderant ignes,
ex quo signo Spinola, obsessis commea-
tum ad undecim dies sufficere cogno-
verat, igitur tertia post die Comitem
Bergensem, qui Henrici copias opitu-
latum accurrentes paulo ante fuderat,
iussit, ut Justinum Governatorem ad
deditionem provocaret, eo autem re-
ponente, quod ex literis triduo ante
receptis urbi subsidium esse proximum
accepisset, si vero Spinola aliter esset
instructus, id Governatori insinuare
haud gravaretur. Accepto hoc respon-
so Spinola per Comitem Bergensem
transcriptas Henrici literas Justino
transmisit. Hic igitur, cum inde fu-
nestam urbis suæ conditionem Hispanis
fat cognitam esse intelligeret, aliunde
vero præsidarii novem Mensium obsi-
dione necnon fame & peste absumpti
rarescerent, sub honestis conditionibus
urbem, quam incassum Galli, Angli,
& Batavi propugnaverant, dedere sta-
tuit; datis igitur utrinque obsidibus
die trigesima prima Maij de deditionis
legibus actum, nec cunctanter a gene-
roso Marchione Spinola omnes, quos
obsessi petierant, articuli fuere concessi;
cum autem Calvinistæ insuper liberum
suæ sectæ exercitium, necnon mortuos

Sæc. XVII. in Ecclesiæ cæmeterio sepeliendi fa-
 A. C. 1625. cultatem urgerent, utrumque eis de-
 negatum ac die secunda Junii conven-
 tum est, ut Præsidiarii quidem omnes
 cum sarcinis armisque, & quatuor belli
 tormentis, mortariisque duobus exce-
 derent, Prædicantes tamen hæretici
 statim urbe ejicerentur: ceteri vero Cal-
 vinistæ biennio in urbe tolerarentur,
 quin circa eorum sectam molestari, vel
 ad eam ejurandam compelli possent,
 dummodo quiete & absque offensione
 vivant: elapso autem biennio aut urbe
 excederent, aut ad fidem Catholicam
 redirent, sique nonnulli Calvinistæ post
 suum excessum ad veram Ecclesiam re-
 versi fuerint, absque ulteriori venia
 suas ædes in urbe repetere possent:
 Calvinistæ denique intra hoc biduum
 decessuri, in quodam honesto loco, aut
 horto intra vel extra urbem sepeliren-
 tur. Hisce, aliisque pactis mutuo con-
 sensu firmatis, quinta Junii die præsi-
 diarii urbe excefferunt, Marchio
 autem Spinola, ne quis illos vel verbo
 offenderet, severe inhibuit, ipsumque
 Governatorem, ceterosque Tribunos
 insolita humanitate veneratus, singulari
 modestia ac moderatione congratulan-
 tium vota excepit, prosperum expu-
 gnatæ urbis successum in assiduos cu-
 juslibet militis labores fidemque resun-
 dens.

Newwill. hist.
d'Holl. t. 2.
cap. 1.

dens. Ipsa vero Isabella Belgii Gubernatrix die decima Junii urbem ingressa, pro solita sua pietate festivos ignes ceterasque communis lætitiæ pompas differri præcepit, donec Cardinalis Alphonsus de la Cueva Hispani Regis Orator Deo solemnes rependisset gratias: peracta autem re Divina mox Isabella totam perlustrabat Ecclesiam, expertura, an non fors Calviniana rabies adhuc quædam veræ Religionis monumenta intacta reliquisset: Verum in quorundam sepulcris nonnisi vestigia locorum, ubi antea sacræ statuæ erant repositæ, reperit, egregia plane specimina Calvinianæ pietatis erga defunctos Majores suos! Integra adhuc visebantur mausolea Engelberti II. Nassovii Comitis, necnon Engelberti I. & Joannis ex eadem stirpe Comitum, a quorum tamen postremo avulsa erat imago Beatissimæ Virginis; cum enim nova quædam Sibilla, & si Superis placeat, hujus ævi Prophetissa, Henrici Boxhorinckii Prædicantis uxor sexto Mense post Bredæ obsidionem vaticinata esset, urbem ab hoste certissime expugnatum iri, nisi præfata Beatæ Virginis imago hætenus integra confringeretur, Magistratus mendacis hujus mulierculæ Vaticinio credulitatem suam addicens, statuam comminuit, quamvis

Sæc. XVII.
A. C. 1625.

Sæc. XVII vis ea contrafacta, urbem suam non sine
 A. C. 1625. magna sui confusione victoribus cedere
 compulsus esset: unde incertum, an
 acriori reprehensione dignus fuerit Ma-
 gistratus, eoquod adeo excæcatus,
 tamque stupidus annili effætæ hujus
 mulierculæ deliramento fidem habue-
 rit, vel magis detestanda sit temeraria
 impudentia procacissimæ hujus Anus
 quæ fanaticum sectæ suæ furorem in-
 citare ausa erat ad evertendum antiquæ
 Religionis monumentum, quod Natio
 vienses Principes honori Matris Dei
 dicarunt, ac perenne pietatis suæ mo-
 numentum posteris relicturi, suis Se-
 pulcris affigi curarunt. Verum nulla
 res efficacius fanaticos Sectatores re-
 git, quam superstitio; hi enim alioqui
 pertinaces, & increduli, ubi vana Re-
 ligione capiuntur, promptius, vati-
 dicæ mulierculæ, quam sanæ rationis
 imperio parent. Postmodum Isabella
 veræ Religionis studio incitata Eccle-
 sias ab hæreticis eversas restaurari,
 novas suis sumptibus extrui, ac Reli-
 giosorum Monasteria erigi præcepit,
 & Magistratum Religionem Catholicam
 institui iussit: Porro totam rei gestæ
 seriem Cardinalis de la Cueva Romanus
 ad Urbanum VIII. Pontificem perscri-
 psit, qui etiam die nona Augusti ad
 illum rescribens, sana ejusdem confi-
 lia,

lia, labores, & fidei studium impense Sæc. XVII.
 commendabat, eique hanc gloriam Ro- A. C. 1625.
 mana Purpura dignam gratulabatur.
 Pariter idem Pontifex eodem die lite-
 ras gaudio & amplissima laude uberri-
 mas ad Isabellam Principem Regiam,
 & ad Marchionem Spinolam dedit.

§. LXIV.

*Victoria Brasiliiana Hispanorum con-
tra Batavos Calvinistas.*

Anni prioris die nona Maij Jacobus Theatr. En-
 Willekesius Batavæ classis Archi- rop. p. 840.
 talassus, postquam portum omnium San- Brachel.
 storum in America interceperat, ex Hist. 1. 2.
 censione facta oppidum Sancti Salva- Newill. Hist.
 toris armata vi occupavit, relictis ubi- d' Holl, t. 2.
 que Calvinianæ crudelitatis vestigiis;
 quippe urbis Gubernatorem, & Jesui-
 tarum Brasilianorum Provincialem ca-
 ptos in Hollandiam abstrahi, necnon
 undecima Martii die hujus anni auream
 Beatæ Virginis, atque argenteas duo-
 decim Apostolorum statuas cunctasque
 sacras imagines ex Ecclesiis & Mona-
 steriis sacrilega manu inter blasphemias,
 & ludibria auferri, & unacum opima
 mercium præda ad Batavos transmitti
 jussit, profanatisque Catholicorum Ec-
 clesiis Calviniano ritu ibidem solem-
 nem Deo gratulationem indixit. Tan-
 dem